

Педагогічні науки та ОСВІТА

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Запорізького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти

"verba volant
scripta manent"

Випуск VII

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ ТА ОСВІТА

**Збірник наукових праць
Запорізького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти**

Випуск VII

**Запоріжжя
КЗ "ЗОІППО" ЗОР
2010**

УДК 37(08)
ББК 74я43
П24

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ ТА ОСВІТА Випуск VII

Засновано в 2007 році

Засновник

КЗ "Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти" Запорізької обласної ради

Редакційна колегія:

А. І. Павленко (голов. ред.), д. п. н., професор;
К. Л. Крутий (заст. голов. ред.), д. п. н., професор;
А. М. Бозуш, д. п. н., професор, дійсний член НАПН України;
Г. П. Брехаря, д. ф.-м. н., професор;
В. В. Гіржон, д. ф.-м. н., професор;
Н. Ф. Денисенко, д. п. н., професор;
Є. М. Павлютенков, д. п. н., професор;
С. І. Подмазін, д. філос. н., в. о. професора;
В. В. Савін, д. ф.-м. н., професор;
Т. І. Сущенко, д. п. н., професор.

Збірник наукових праць

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
серія КВ № 14046-3017П від 08.05.2008.

Друкується за рішенням Вченої Ради ЗОІППО
(протокол № 3 від 15.11.2010 р.).

Рецензенти:

О. І. Іваницький, д. п. н., професор Запорізького національного університету;
М. І. Приходько, д. п. н., професор Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Богдана Хмельницького;
В. Д. Сиротюк, д. п. н., професор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Адреса редакції: 69035, м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 57а,
Павленко А. І.

П24 Педагогічні науки та освіта : збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. – Вип. VII. – Запоріжжя : КЗ "ЗОІППО" ЗОР, 2010. – 248 с. – Бібліогр. в кінці ст.

У цьому випуску збірника викладено результати педагогічних досліджень науковців і творчих пошуків педагогів-практиків закладів освіти, що відображають актуальні проблеми реформування та розвитку освіти.

Матеріали наукових статей другого розділу збірника охоплюють тематику й були апробовані на Всеукраїнській науково-практичній конференції "Формування проектного мислення школярів засобами мистецтва" (23-24 листопада 2010 року, м. Запоріжжя, КЗ "ЗОІППО" ЗОР).

Для науковців, методистів, педагогічних працівників, магістрантів і студентів педагогічних вищих навчальних закладів.

УДК 37(08)
ББК 74я43

© КЗ "ЗОІППО" ЗОР, 2010
© ТОВ "ЛІКС" ЛТД, оформлення і друк, 2010
© Автори, 2010

За доставленими факти, дат, назв тощо відповідальні автори. Редакція не завжди поділяє такі погляди

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Педагогічні науки та освіта: проблеми, здобутки, перспективи

Атаманчук П. С., Семерня О. М.

Дидактичні особливості використання діалогізмів у навчанні фізики ...5

Бельчев П. В., Рашковський П. О.

Реалізація принципу наочності засобами нових інформаційних технологій13

Гуляєва Л. В.

Формування інформаційної компетенції учнів на уроках фізики в старшій школі21

Попова Т. М.

Дидактичне значення, роль і місце культурно-історичної складової змісту сучасної природничо-наукової освіти31

Соколов Е. П.

Генезис поняття "скорості" в курсі фізики системи довузовської підготовки42

РОЗДІЛ II. Вивчення художньої культури в школі: формування проектного мислення школярів засобами мистецтва

Аристова Л. С.

Інноваційні технології навчання художньої культури в школі58

Гайдамака О. В.

Методичні засади викладання художньої культури в школі67

Гнатишин І. Л.

Професійна підготовка майбутнього вчителя художньої культури: тенденції сьогодення і перспективи розвитку77

Горшкова О. Г.

Підвищення якості життя – мета і рушійна сила реформування післядипломного освітнього процесу84

Грушкіна С. В.

Вплив культурно-мистецького простору регіону на формування художнього світогляду учня90

Дубільєр І. Й.

Дитяча тематика інструментальних концертів донецьких композиторів у шкільній музичній освіті97

Елькін М. В.

Підготовка майбутніх учителів музики засобами проектної діяльності ..103

Золотарьова О. О.

Психолого-педагогічні передумови реалізації інтегративних технологій естетичного виховання молодших підлітків109

Комаровська О. А.

Вивчення історії мистецтва в контексті освіти художньо обдарованих дітей116

Кондратова В. В.

Можливості застосування методу проектів у навчанні художньої культури в школі124

<i>Кондратова Л. Г.</i> Підготовка вчителя до використання проєктної технології навчання художньої культури в умовах післядипломної педагогічної освіти	131
<i>Кулешова О. А.</i> Моніторинг як засіб управління процесом професійного розвитку педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти	139
<i>Лисицина Ю. С.</i> Можливості шкільного навчального курсу "Художня культура" у вихованні толерантної особистості	148
<i>Лобинцева С. М.</i> Педагогічні умови розвитку професійних якостей учителя образотворчого мистецтва в системі післядипломної педагогічної освіти	154
<i>Мальований М. М.</i> Громадянська освіта як фактор формування духовності особистості: правовий аспект	160
<i>Мартинюк Т. В.</i> Антропометричні виміри освітніх процесів у музичній культурі Північного Приазов'я (XIX – початок XX ст.)	166
<i>Масол Л. М.</i> Теоретико-методологічні засади інтегрованого курсу "Художня культура" в контексті профільної освіти	175
<i>Мурована Н. М.</i> Розвиток професійної компетентності вчителів курсу "Художня культура" в післядипломній освіті на засадах особистісно-орієнтованого підходу	187
<i>Новикова Н. В.</i> Формування пізнавального інтересу підлітків на уроках музики як педагогічна проблема	193
<i>Просіна О. В.</i> Підготовка вчителів до інтегрованого навчання предметів мистецького циклу: результати формувального експерименту	202
<i>Рагозіна В. В.</i> Діагностика готовності вчителя до естетизації навчально-виховного процесу в школі	213
<i>Ружицький В. А.</i> Розвиток професійних умінь учителів художньої культури в системі підвищення кваліфікації	226
<i>Сеґеда Н. А.</i> Теоретичні імперативи постдипломної професійної освіти викладача музичного мистецтва	234
Наші автори	242
Вимоги до оформлення статей збірника "Педагогічні науки та освіта" Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти	245

РОЗДІЛ I

Педагогічні науки та освіта: проблеми, здобутки, перспективи

УДК 373.5.016:53

ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДІАЛОГІЗМІВ У НАВЧАННІ ФІЗИКИ

П. С. Атаманчук, О. М. Семерня

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

У статті висвітлено дидактичні особливості використання діалогізмів (евристичних інтерв'ю) у процесі формування учнівських компетенцій у навчанні фізики.

Ключові слова: діалогізми, якість знань, учнівські компетенції, управлінські впливи.

Постановка проблеми. Оновлення змісту фізичної освіти середньої школи вбачає: гарантування якості фізичних знань, об'єктивне оцінювання рівня обізнаності учнів, упровадження активних інноваційних технологій навчання фізики, розвиток самоосвіти школярів, використання еталонних вимірників якості знань.

Маємо визнати, що справжня трагедія в навчанні фізики – це ілюзорна картина діяльності: учні нібито уважні, нібито діяльні, але насправді далеко не всі й не завжди розуміють те, що відбувається на уроці, далеко не кожний із них сприймає мету, висунуту вчителем на уроці, як свою, свідому, і діє згідно з нею. Для багатьох учнів така ілюзія обертається в навчанні виникненням або підсиленням смислового бар'єра, зі всіма тими наслідками, що із цього випливають. Без належного спонукання до перетворення предмета пізнавальної задачі, за відсутності стійкого пізнавального інтересу до об'єкта пізнання з боку учня, навчання як процес нездійсненне. Пізнавальна задача тільки тоді починає функціонувати, коли своїм змістом і формою спонукає учня до певних перетворень у її предметі, тобто коли спрацьовує механізм психологічної установки й певні зовнішні впливи породжують у психічному стані учня готовність до рефлексії.

Феномен якості фізичної освіти органічно пов'язаний зі світоглядним та методологічним аспектами фізичного знання, а отже, набуває особистісно-орієнтованого "забарвлення" та ознак дієвості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Навчально-пізнавальна діяльність особистості виражається в змістовій, організаційній та операційній її складових [1-3; 7]. При цьому основною рисою змістової

ТЕОРЕТИЧНІ ІМПЕРАТИВИ ПОСТДИПЛОМНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ВИКЛАДАЧА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Н. А. Сегеда

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

У статті розглянуто суперечності безперервної освіти викладача музичного мистецтва, питання, які їх супроводжують і вимагають вирішення в контексті післядипломної професійної освіти як індивідуальної траєкторії формування професійно-педагогічної якості.

Ключові слова: викладач музичного мистецтва, професійно-педагогічна якість, післядипломна освіта, індивідуально-професійний ресурс.

Постановка проблеми. Культурне сходження до якості людини, освіти та інтелектуальних ресурсів закладене в головній меті освіти, що впливає із сучасних уявлень про специфіку й механізми розвитку постіндустріальної цивілізації, забезпечення випереджального розвитку людини взагалі і професійної якості як її елемента. Персонально-особистісна конотація поняття "освіта" дозволяє розглядати безперервну освіту як комплекс ресурсів становлення: особистості для розвитку особистості, суспільства, держави; суспільства для розвитку особистості, суспільства, держави; держави для розвитку особистості, суспільства, держави.

Сучасна тенденція художньо-естетичної освіти полягає в її спрямуванні на забезпечення творчого розвитку особистості протягом життя, що актуалізує питання не лише емоційно-чуттєвого образу бажаного людиною майбутнього, але й його наповнення художніми цінностями і смислами, що вибудовуватиме й оберігатиме гармонію її внутрішнього світу й навколишнього середовища. Досягнення культуровідповідного втілення цього надскладного гуманітарного завдання у вітчизняну художньо-естетичну освіту викликає попит на висококваліфікованих музикантів-педагогів, професійна якість котрих оновлюватиметься протягом професійного шляху в системі безперервної педагогічної освіти, що дозволить задовольняти запити освітньої реальності й людинотворчої сутності мистецтва.

Мистецтво є важливим чинником естетичного виховання. Найбільш плідно виховний процес реалізує себе за умови досягнення взаємодії між гуманізацією суспільно-політичного життя тієї чи іншої країни й гуманістичною художньою культурою, серцевиною якої є професійне мистецтво, яке закладається в процесі мистецької освіти. Мистецька освіта є сферою духовного виробництва й реалізується як художня функція культури, забезпечуючи її самозбереження і роз-

виток шляхом опанування й накопичення в особистісному світі людини духовного, а точніше – художньо-естетичного досвіду поколінь. Художньо-естетична освіта належить до гуманітарної освітньої галузі, яка є складно організованою структурою, кожний компонент якої функціонує з певною гуманітарною метою, в певних соціокультурних умовах та спрямований на конкретний освітній результат, детермінований соціально-культурним запитом.

Перспектива наукової рефлексії проблем вітчизняної педагогіки музичного мистецтва й музичної освіти зумовлена необхідністю вирішення таких суперечностей: між глобальними змінами у сферах соціально-культурної практики України, як однієї з Європейських держав, і традиційною освітньою практикою професійної підготовки викладача музичного мистецтва; між змістом сучасних освітніх реформ і недосконалими педагогічними засобами, недостатньою розробкою і впровадженням; між очікуванням користувача освітньої послуги в наданні багатоаспектної професійно-педагогічної освіти в галузі музичного мистецтва й існуючою в освітній практиці пропозицією набуття художньо-виконавського досвіду з елементами педагогічної кваліфікації; між реформованим змістом професійної підготовки майбутнього музиканта-педагога відповідно до Болонського процесу та усталеним фаховим досвідом викладача музичних дисциплін, який обмежений застарілими освітніми технологіями, попередньою фаховою освітою; між змістом професійно-педагогічної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва загальноосвітньої школи і браком відповідного досвіду у викладачів мистецьких дисциплін, що виявляється в порушенні принципу наслідування; між педагогічним змістом майбутньої професійної діяльності користувача освітньої послуги і здебільшого художньо-виконавським змістом професійної підготовки тих, хто реалізує ці освітні послуги. Зазначені суперечності є виявом соціокультурних вимог до професійної освіти викладача мистецьких дисциплін вищого педагогічного навчального закладу, що спрямовують її функціонування, створюють критеріальні підстави для наукової рефлексії процесу та його результату і детермінують проектування й траєкторію її системного розвитку.

Наукова рефлексія положень сучасних концепцій безперервної освіти [4], [5], [6], [7] актуалізує методологічний, аксіологічний і світоглядний, соціально-економічний, соціокультурний, професійний аспекти, андрагогічні принципи й методики втілення тенденції безперервності в художньо-естетичну освіту. Проте гуманістично-гуманітарні імперативи сучасної цивілізаційної парадигми навчання крізь життя не набули рівня наукової рефлексії в галузі вітчизняної безперервної педагогічної освіти викладача музичного мистецтва, котрий покликаний до здійснення цієї людинотворчої метадіяльності в художньо-естетичній освіті, що складає наукову *проблему*.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наприкінці 1990-х років активізувались вітчизняні фундаментальні дослідження проблем післядипломної освіти педагогів. Українські науковці – В. І. Бондар, В. І. Луговий, О. Г. Мороз, Р. І. Хмелюк та інші – післядипломну педагогічну освіту вважають органічною складовою системи неперервної педагогічної освіти. Проте зауважимо, що в цей час на теренах колишнього Радянського Союзу відбувалось опрацювання двох концепцій педагогічної освіти [1], [2], в яких було актуалізовано необхідність демократизації, гуманізації освіти педагогів та підкреслювалась неспроможність чинної системи освіти педагогів формувати їх відповідно до вимог часу та пріоритетів розвитку особистості педагога. В аналізі цих концепцій В. І. Луговий зробив висновок про те, що “жодна з них не давала системного розв’язку проблеми підготовки педагогів відповідно до перебудови освіти на засадах гуманізації та демократизації, гармонійного розвитку особистості, а навпаки, обидві вони страждали однобокiстю, емпіризмом та декларативністю умовиводів” [3].

Соціокультурні виклики до системи професійної освіти викладача музичного мистецтва є зведенням очікуваних необхідних досягнень і вимог до цієї освітньої системи і до спеціалістів, які її обслуговують шляхом реалізації принципів, підходів, технологій тощо. Аналіз теоретичного та практичного стану виокремленої проблеми вказує на назрілу потребу холістсько-емерджентного підходу (Сегеда Н. А., 2009) до педагогіки музичного мистецтва й музичної освіти як складно організованої галузі, що сьогодні не виявляє ознак цілісної ефективно чинної інфраструктури. Сутність його полягає в концентрації логею ХХІ століття як теоретичних імперативів, що визначатимуть зміст постдипломної професійної освіти, як цілісно оновлювальну творчо-еволюційну технологію професійного зростання викладача музичного мистецтва.

Мета цієї статті полягає у висвітленні теоретичних імперативів, які зумовлюють культуровідповідність виокремлення методичних засад постдипломної професійної освіти викладача музичного мистецтва як індивідуальної технології його професійного зростання, що зумовлює цілісну динаміку багаторівневої та складно організованої системи художньо-естетичної освіти України.

Виклад основного змісту. Сучасні провідні науково-педагогічні інституції України створили теоретичне й практичне підґрунтя, але воно залишається недостатньо реалізованим у методологічній і практичній площині, що гальмує вибудову й системне функціонування розгалуженої інфраструктури та водночас породжує різноманітні дослідницькі програми й теоретичні напрями, серед яких: історико-методологічне обґрунтування наукової категорії “безперервна освіта”, питання інтеграції загальної, спеціально-професійної і спеціаль-

но-предметної освіти, багатоступеневість, особистісний розвиток у системі неперервної освіти, проблеми педагогіки вищої школи. Інваріантом безперервної освіти дорослої людини виступає безперервна педагогічна освіта, яка в контексті нашого дослідження виступає інституціональною та не інституціональною, але в обох варіантах це соціально-культурне процесуально-системне явище, що вже є ознакою її варіативних властивостей, які відбивають її зміст як певного інституту. Достатньо розповсюдженими серед інститутів професіоналізації педагогів є різноманітні освітні установи, функціональне призначення яких зумовлене завданнями забезпечення професіоналізації людини як процесу, що триває все життя і забезпечується в різноманітних формах безперервної педагогічної освіти.

Вивчення наукової бази та стану освітньої практики виявляє недостатній науковий інтерес до проблеми післявузівської освіти викладача мистецьких дисциплін у системі безперервної освіти дорослих. Таке визначення цієї проблеми детерміновано співвідношенням теорії і практики вказаної галузі професійної освіти з артикульованими до цієї сфери соціокультурної практики запитами й очікуваннями суспільства, які вимагають відповідної наукової рефлексії її змісту, форм і технологій, уведення нових методологічних засад, що дозволили б не тільки оцінити сучасний стан, але й побачити нові тенденції її розвитку, оптимізації відповідної практики в галузі освіти дорослих, розробки і впровадження стандартів та кваліфікаційних характеристик викладача вищої школи. Положення щодо необхідності створення умов для особистісного розвитку й професійного зростання кожного громадянина України; забезпечення рівних можливостей для здобуття повноцінної освіти, розвитку системи безперервної освіти крізь життя; підвищення професіоналізму та соціального статусу педагогічних і науково-педагогічних працівників та державної підтримки їхньої праці; постійне оновлення організації і змісту освіти відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень указують на необхідність розробки педагогічного інструментарію безперервної педагогічної освіти викладача вищої школи. Людинотворчий і культуровідповідний зміст цієї системи вимагає окреслення тих теоретичних імперативів, що визначатиме формування професійно-педагогічної якості викладача музичного мистецтва та уможливлуватиме забезпечення континууму оновлення загальнокультурної і професійної освіченості, його гуманітарної культури, набуття професійного покликання.

Цілісність освіти й культури, їхня взаємодія й взаємопроникнення стають нормою, що вказує на культурологічний підхід в освіті. Системно-діяльнісний і синергетичний підходи сприяють визначенню умов стабільного, доцільного, оптимального забезпечення якості

функціонування безперервної освіти як відкритої системи, якій властива самоорганізація та саморозвиток. Із позицій цих підходів усі ланки безперервної освіти мають актуалізувати вплив на прояв усіх компонентів суб'єктності викладача музичного мистецтва як музиканта-виконавця й педагога в їхній єдності із загальною культурою людини.

Продуктивним напрямом вирішення виокремлених суперечностей, на нашу думку, є пошук нових контекстів професійної освіти викладача музичного мистецтва. Кожний новий контекст цієї галузі освіти збагачуватиме наукову рефлексію, розширюватиме обрії осмислення шляхом зіставлення "віддалених" ідей теорії і "близьких" феноменів практик, що уможливить знайдення способів вирішення проблеми єдності тактики і стратегії професійної освіти в галузі педагогіки музичного мистецтва та музичної освіти.

Як презентативний показник сучасного стану теорії і практики неперервної педагогічної освіти пропонуємо панораму питань, які ми ставимо для розуміння генезису, сучасних тенденцій та обґрунтування ефективної технології постдипломної професійної освіти викладача музичного мистецтва: перспективи педагогічної професії як результат розвитку соціокультурних практик в Україні (кваліфікації) і наслідок впровадження Болонської реформи; методологічні засади професійної освіти викладача вищої педагогічної школи; генезис і розвиток фаху викладача мистецьких дисциплін вищих навчальних закладів мистецького й педагогічного спрямування в теорії та історії вітчизняної музично-педагогічної думки; досвід фахової підготовки викладача мистецьких дисциплін в системі багаторівневої мистецької і музично-педагогічної освіти; критеріальний аналіз його професійної діяльності та її продукту; дослідження й виокремлення професійно-педагогічної якості зазначеного фахівця, її актуалізація і формування в системі неперервної освіти викладача музичного мистецтва. Наведені суперечності та виокремлені питання вказують на ланцюг проблем, які чекають на наукове й практичне вирішення, а саме: яким чином відбувається професійна освіта і фахова підготовка майбутнього викладача вищого навчального закладу (в системі музично-педагогічної освіти); за якими критеріями й методиками діагностування можливе визначення кваліфікаційного рівня викладача мистецьких дисциплін у системі професійно-педагогічної освіти майбутнього вчителя музичного мистецтва загальноосвітньої школи тощо.

Реформування сучасної вітчизняної педагогічної освіти справедливо характеризувати станом культурного шоку, спричиненим динамічними й кардинальними змінами, які відбуваються на всіх освітніх рівнях, що вимагає наукової рефлексії, вироблення знань, спрямованих у план дій, щодо їхньої систематизації й діагностування результа-

тивності. У сфері освіти з'являється потреба нового тлумачення проблем, які відносяться до інструментарію педагогіки як наукової галузі, її об'єктів і закономірностей їхнього функціонування тощо. Серед таких проблем актуальності набуває аналіз культуровідповідності й "аксіюдра" тієї чи іншої освітньої парадигми, ефективності технології її впровадження в освітню практику та відповідного наукового інструментарію. Адже, на нашу думку, педагогіка в масовій свідомості відтворюється як квазінаука, як наука легка й доступна, що в практиці виявляється у формуванні її ресурсів за рахунок недостатньо компетентних кадрів. Сучасна освітня практика, з одного боку, потребує "знаряддя обробки" педагогічного поля, відбиття педагогічної дійсності в знаннях, концепціях, поняттях, які уможливають дієвість наукового дослідження емпіричної галузі, що виробляє методологія, з іншого – вимагає якісних перетворень особистості викладача, здатного формувати певні правила, норми, принципи педагогічної діяльності в галузі професійної музичної освіти та музично-педагогічної. Зазначене коло питань зумовлене суперечностями: між динамікою освітньої практики й рівнем її теоретичного забезпечення (мається на увазі необхідність суттєвого вдосконалення змісту професійно-педагогічної та фахової підготовки викладача музичного мистецтва у зв'язку із впровадженням нових кваліфікацій у музично-педагогічній галузі; між актуалізацією мотивацій досягнення в професійно-педагогічній сфері та їхньою суспільно-культурною якістю (мається на увазі стрімкий попит на отримання освітнього рівня "магістр", превалювання споживчого характеру до освіти як до кар'єрного щабля та поверховним розумінням сутності глибоких процесів, що відбуваються в сучасному освітньому просторі та відповідно низькою якістю його наукової рефлексії); між універсальним характером професійної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва і спеціальним у викладача мистецьких дисциплін (між змістом навчання, на який виявлено попит споживача освітньої послуги, та змістом викладання, який пропонує викладач музичного мистецтва як суб'єкт надання цієї послуги). Ці суперечності є наслідком прискорених темпів розвитку поліпарадигмального освітнього середовища і зміни освітніх технологій, ґрунтованих на системі уявлень про педагогічну дійсність художньо-естетичної освіти: її сутність, зміст, функції і роль у соціокультурній практиці.

Висновки. Виокремлені суперечності та зазначені питання ми пропонуємо вирішувати шляхом упровадження в систему безперервної педагогічної освіти викладача музичного мистецтва концепції континууму оновлення професійно-педагогічної якості. Головна її ідея полягає в тому, що *подипломну професійну освіту треба розглядати як особистісно-діяльнісну технологію професійного зростання в контексті його імперативу – оновлення професійно-педагогічної*

якості, адже саме педагогічний рівень будь-якої професійної діяльності є найвищим. Постдипломну професійну освіту ми розуміємо як пріоритетну ланку безперервної педагогічної освіти, обумовлену актуальністю перепідготовки й підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів вищої освіти шляхом оптимальної співорганізації самостійної роботи та інституціональних форм, особистісно-орієнтованих технологій андрагогічного й креативно-акмеологічного супроводу протягом професійного шляху викладача музичного мистецтва, покликаною створювати нові норми багаторівневої художньо-естетичної освіти.

Перспективи подальших досліджень. Звернення до андрагогічного та креативно-акмеологічного, герменевтичного, праксіологічного, деонтологічного підходів в організації педагогічного супроводу професійного зростання викладача музичного мистецтва наблизить реалізацію культуровідповідної й людинотворчої системи постдипломної професійної освіти як такої, що орієнтована не лише на формування фахівця, але й на його особистість, не на професійне вдосконалення, а на цілісний розвиток індивідуально-професійного ресурсу музиканта-педагога, на формування його професійно-педагогічної якості як гарантії якості продукту його професійної діяльності – підготовки студента до особистісного й професійного зростання протягом поступу в професії як музиканта-виконавця, так і педагога-музиканта.

ЛІТЕРАТУРА

1. Концепция педагогического образования : типовой учебный план. – М. : Гособразование СССР, Управл. подг. повыш. квал. и переподг. пед. кадров, УМО пед уч. зав. на базе МГПИ, 1989. – 17 с.
2. Луговий В. І. Педагогічна освіта в Україні: структура, функціонування, тенденції розвитку / В. І. Луговий ; за заг. ред. акад. О. Г. Мороза. – К. : МАУП, 1994. – 196 с.
3. Педагогическое образование на современном этапе: содержание, структура, организационные формы : [сб. науч. тр. / под ред. В. Б. Новичкова]. – М. : АПН СССР, 1989. – 106 с.
4. Післядипломна освіта: проблеми управління, методичне забезпечення : [навч.-метод. посіб.] / за ред. Г. С. Данилової, Г. А. Дмитренка. – К. : ІЗМН, 2000. – 188 с.
5. Післядипломна педагогічна освіта України: сучасність і перспективи розвитку : [навч.-метод. посіб.] / за заг. ред. В. В. Олійника, Л. І. Даниленко. – К. : Міленіум, 2005. – 230 с.
6. Протасова Н. Г. Післядипломна освіта педагогів: зміст, структура, тенденції розвитку / Н. Г. Протасова. – К., 1998. – 176 с.

7. Сергеев Н. К. Концепция непрерывного педагогического образования: от функциональной к личностной парадигме / Н. К. Сергеев // Известия РАО. – 1999. – № 3. – С. 84–89.

В статье рассмотрены противоречия непрерывного образования преподавателя музыкального искусства, вопросы, которые их сопровождают и требуют решения в контексте постдипломного профессионального образования как индивидуальной траектории формирования профессионально-педагогического качества.

Ключевые слова: преподаватель музыкального искусства, профессионально-педагогическое качество, последипломное образование, индивидуально-профессиональный ресурс.

In the article are examined the contradictions of the continuous education of the instructor of musical skill and the questions, which accompany them and they require the solution in the context of graduate education as the individual trajectory of the formation of professional-pedagogical quality.

Keywords: the instructor of musical skill, professional-pedagogical quality, post-diploma education, the individual-professional resource.

Надійшла до редакції 20.10.2010 р.